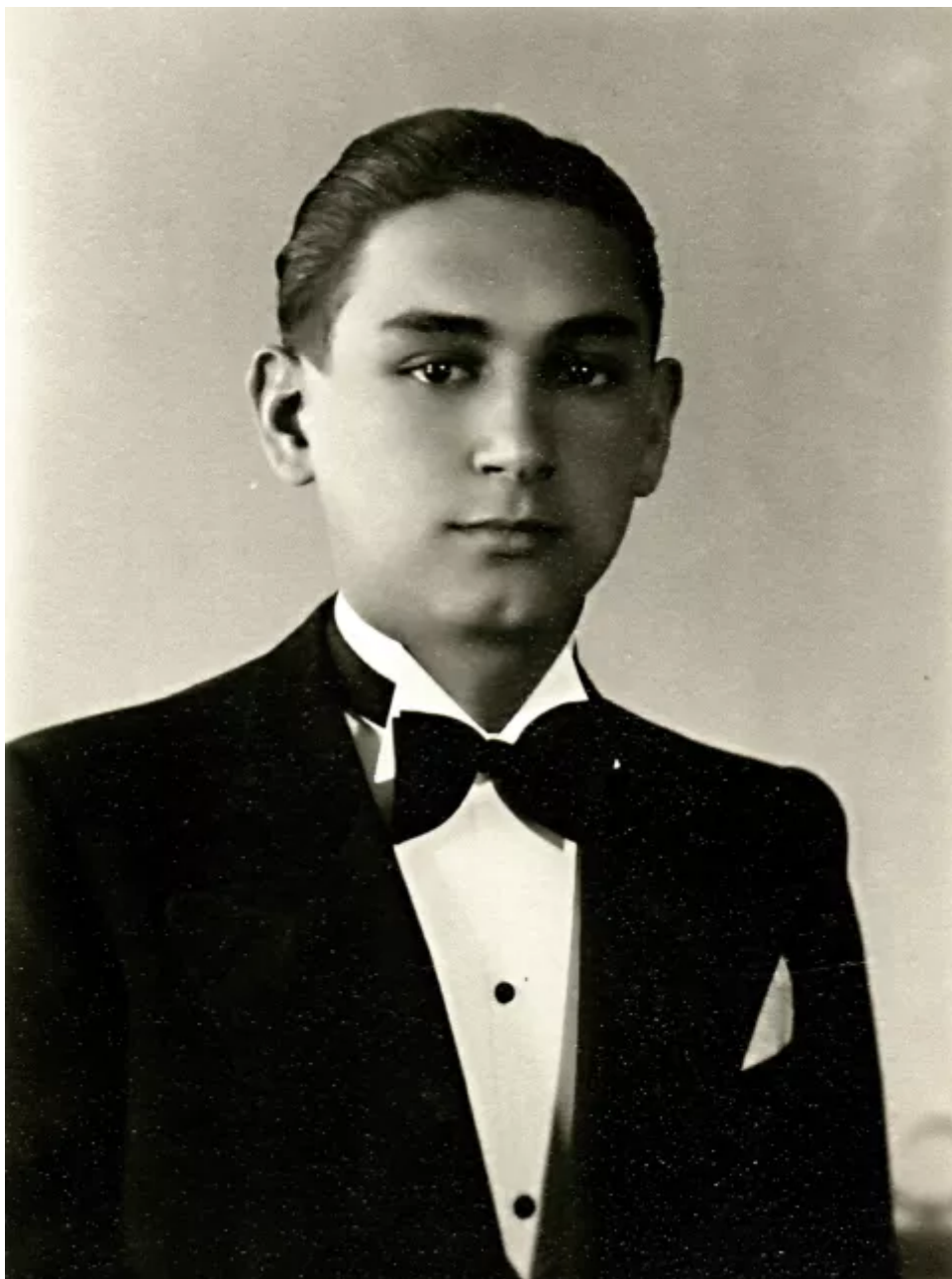

Nádas István Érettségi Képe

Ez érettségi képem 1938-ból. Tablókép is volt, csak az nincsen meg, eltűnt. Ez megmaradt.

Nagyon kellemes emlékeim vannak az érettségiről, mert nagyon jó eredménnyel végeztem, két kettessel és négy jelessel. [A háború előtt az egyes volt a legjobb jegy, a jeles, és a négyes a legrosszabb. -- A szerk.] Írásbeli érettségi volt magyarból, németből, latinból. Azonkívül volt a matematika, fizika és történelem szóbeli. Magyarból és latinból is szóbeliztünk. Szóbelin latinból fordítás volt.

Két érettségi biztos is volt, egy egyházi és egy állami biztos. Az egyházi küldött volt az elnök. Joguk volt belekérdezni a feleletbe, de négyen voltunk egyszerre érettségien együtt, és nem szóltak bele. Egyszer az enyémben beleszóltak, hogy köszönjük, elég, mert a matematikatanárom nagyon aranyos ember volt, és én voltam a legjobb matematikus az osztályban, és a legnehezebb feladat

levezetését kaptam. Ezt több táblán kellett levezetni. Elkezdtem, de az elnök megunta, és azt mondta, köszönöm, elég.

Középiskolába a református gimnáziumba jártam. Nem voltam jeles, de jó tanuló voltam, néhány tantárgyból, matematikából, fizikából a legjobb voltam az osztályban, és ez adott tekintélyt azért. Én nagyon jó sportoló voltam diákkoromban, és annak jelentős súlya volt az osztályban. Szertornában nem voltam erős, de elég jó magasugró voltam, atlétikában is jó közép voltam, de volt a kézilabda, a futball, az asztalitenisz, és ezekben a legjobbak közé tartoztam. Asztaliteniszben 18 éves koromban Halas-bajnokságot nyertünk egyik barátommal a városban. Soha nem éreztem osztálytársaim részéről antiszemitizmust. Igaz, hogy vezetőszerű voltam, akire figyeltek a tanárok is.

A középiskolában nekünk volt héber hittan. A középiskola alsó négy osztályában volt egy idős zsidó bácsi, ott lakott a templom mellett az egyik hitközségi lakásban, hogy milyen beosztásban, nem tudom, s ő tartotta nekünk a hittanórát. De ötödiktől nyolcadikig a rabbi tartotta. Amikor a katolikusoknak és reformátusoknak volt vallásóra, különváltunk. Ez az egy középiskola volt Kiskunhalason, és nagyon sok katolikus hallgató [diák] is volt, és az állandó lelkésznek volt egy különterme, ahol órákat tartott. Oda mentek a katolikusok. És a zsidó gyerekeknek is biztosítottak egy termet, és oda jött a tisztelendő úr -- azért mondok tisztelendőt, mert őt úgy hívták ott [a református gimnáziumban] --, és nekünk is tartott hármunknak vagy négyünknek órát. Egy-egy osztályban hárman-négyen voltunk zsidó gyerekek. De volt olyan, hogy összevontan délután tartott két órát, és akkor több osztályból voltak ott gyerekek. Nem emlékszem, hogy mi hogy szólítottuk őt. Egy nagyon nagy tudású, dr. Dohány József volt a főrabbi, ő tanított bennünket. A tisztelendő úr -- már a rabbi -- elvárta tőlünk, hogy péntek este elmenjünk a templomba. És szombaton tartott egy diák imát. Azt hiszem, hogy teljesen szabályosan azt az imát mondtuk el, amit a felnőttek. Volt egy előimádkozó mindig a diákok közül. Az egyikre emlékszem is, idősebb volt nálam, ő rabbi is lett később.